

דו"ח על נבזזה

ממשלה הישראלית ואינפורמציה בקיצור. על טיב האינפורמציה אפשר לשפוט לפי ידיעה זו:

„קבוצת דרוזים (ערבים פלסטיניים) עברה את הגבול מישראל לסוריה, שם נעצרה על ידי כוחות הבטחון. הם אימתו את השמור עות על משבר כלכלי חמור, המאלץ תור שבים רבים לחטט באשפה כדי למצוא פת מחתרת פעילה, המכילה מהפכה בימים של קרובים. כאשר נשאלו אם ראו אנשי קומנדו דו ערביים בישראל, השיבו כי מספר לוחמי הקומנדו בישראל הוא כה גדול, עד כי שוב אינם פועלים במחתרת, אלא לאור היום ובגלוי.“

יתכן כי על אורח ישראלי לא יעשה ה' כתבו רושם מבחיל במיוחד. אולם תייר המתכוון לנסוע לטיול בישראל והקורא ב' מקרה את הכתבן, יחשוב פעמיים לפני ש' יקנה כרטיס נסיעה.

המשק

הבתולה והאפליציה

גיורג' הקדוש, שמת לפני 1600 שנה, היה תושב לוד. לפי האגדה, הרג דרקון גורא, בחוף ארסוף (ליד הרצליה) או יפו. משם הפליג והפך לקדוש הלאומי של בריטניה, פורטוגל ואראגון.

המפקח על המזון במחוז הדרום, יהושע קיזלשטיין, אינו דומה במיוחד לקדוש ה' נוצרי או לקוטל דרקונים. החודש כמעט והצליח לבצע משמה דומה.

מפלצת האינדוס, המאיימת לבלוע את בתולה ישראל, הגיעה בינואר השנה ל' 238 נקודות. במרס עלתה ל' 244, בסוף יוני כבר טיפסה ל' 249, גרמה למשבר לאומי ולעליית תוספת-היוקר ב-10 נקודות. כאשר פורסם השבוע סיכום חודש יולי, היו הכל מוכנים לבשורת-איוב נוספת. תחת זאת באה בשורת-נצחון: המדד ירד ל' 244.

עידה, ירידה ושוב עידה. גיבור המערכה היה קיזלשטיין, שביקש לפתור את בעיית עודפי העגבניות ושאר הירקות שזרקו עד כה למזבלות (העולם הזה 982). הוא כינס ישיבה של כל הצדדים ה' מעוניינים, השיג הסכם: החנוונים יורידו את מחיר העגבניות ל' 180 פרוטה הקילו (במקום עד 250 עד 300 פרוטה), מבלי להוריד את המחיר הניתן ליצרן.

הפתרון הפשוט הביא מיד תוצאות מצוי' ינות. בשכונות-העוני של תל-אביב קפץ הביקוש, גרם לירידת מחירם גם של ירקות אחרים. הודות למכירה המוגברת לא ירדה הכנסת החנוונים. העודפים הצטמצמו, נשלחו על-ידי קיזלשטיין באופן סמלי למעברות. ערימות הירקות, שפיארו עד כה את ה' מזבלות, נעלמו.

התוצאה הכלכלית היתה מפתיעה עוד יותר. מאחר שיש לירקות משקל מוגזם מאד בחישובי האינדוס, נאלץ זה לרדת בחמש נקודות למלות. באופן-החלה מט' תמנת אפשרות של ירידת תוספת-היוקר בעוד חודש וחצי, ירידה מקבילה בשכר הפועלים.

אולם הממשלה לא היתה מעוניינת ב' מיוחד שמעטפת-השכר של הפועלים תקטן. היתה לה תרופה משלה: השבוע שקלה את האפשרות לבטל את הסובסידיות בסך 36 מיליון ל"י שהיא משלמת בעיקר כדי להוריד באופן מלאכותי את מחירי המזון. ביטול זה יעלה מיד את מחירי המזונות הנפגעים (לחם, חלב ועוד), יקפיץ את האינדוס שוב לרמתו הקודמת. הכל יהיו מרוצים, מלבד הבחולה שתשאר שוב לבדה מול המפלצת.

תעשייה

סיד הבשר

הליל הילמן, בעל בית-חרושת פלאגום ברמת-גן, הוא איש-עסקים, לא יתאורסקין כלכלי. אולם החודש הדגים בעיני המדינה פרק בתורת הכלכלה הלאומית, שישיאי רושם עמוק בחוגי התעשייה. (המשך בעמוד 8)

למרות שהאפיפיור גלזיוס קבע בשנת 494 כי ג'ורג' (או ג'אורג) הוא אחד מאותם הקדושים אשר „שמותיהם נערכים בצדק בפי בני-אדם, אך שמעושיהם ידועים רק לאלוהים“. לדעת המדענים, נהרג ג'ורג' בידי הרומאים, ירש רק אחרי מותו את האגדות שהיו קשורות קודם לכן בשמו של פרסאוס, בן צאוס, הגיבור היווני שהרג מפלצת כדי להציל נערה.

לאחר כל התנגשות בדרום הארץ, צצה מחדש השאלה: מה לעשות עם רצועת עזה? כי לפחות כל מסתנני שני החוצה את גבולות מדינת ישראל על מנת להרוג, לחבל או לרגל בא מרצועת עזה. שם גם מרוכז הכוח הגדול ביותר שאומן במיוחד לפעולה בלתי-סדירה מאחורי קווי ישראל. אולם מעטים מאד העתונאים אשר ניתנה להם האפשרות לראות את הרצועה מבפנים, ולתאר את כל שטחי החיים בה — הפליטים, העובדים, הפידיאיון וקציניהם המצריים. אחד מהם הוא דויד דאנקאן, הצלם האמריקאי בעל השם העולמי. החודש ביקר דאנקאן ברצועה, הביא את הדו"ח אשר חלקו העיקרי מתפרסם בעמודים אלה.

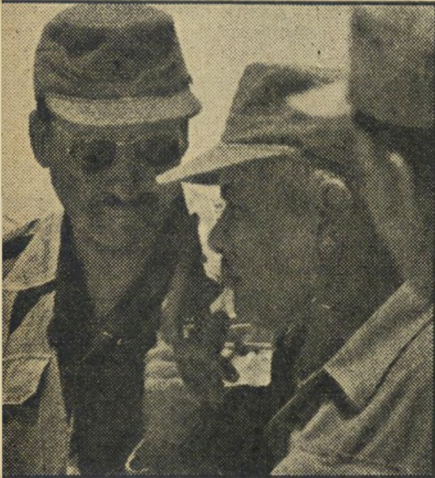
מלחמות גדולות נולדות תמיד ב' מקומות קטנים. מלחמת העולם ה' ראשונה הוצתה בסראיבו; מלחמת העולם השנייה בדנציג. המלחמה הבאה עלולה בקלות להתלקח בפס צר של אדמה צחיחה, הנקרא רצועת עזה.

המושל הצבאי המצרי של הרצועה שולט על 312 אלף תושבים בערך, הדחוסים בתוך שטח שאינו עולה על 40 קילומטר באורכו ושמונה קילומטר לרוחבו. רק 95 אלף מתושבים אלה גרו שם לפני מלחמת ישראל-ערב.

דלותה של הרצועה אחראית לא מעט לקציר הדמים לאורך גבולותיה. תושבי הצד הערבי מעבדים את אדמתם עד לשעל האחרון ממש לפני הגבול הישראליים שה' אירו פס רחב יותר בין שדותיהם לבין הגבול. בזוננות זו של אדמה טובה מעלה את חמת הערבים לא פחות מעצם קיומם של הישראלים.

אין דבר מבובו בעזה — מלבד החיים עצמם. כל גריגה, כל פסולה, כל חתיכת מתכת מנוצלים. לא רק הפליטים המחכים עדיין „לשוב הביתה“ אלא גם

מפקדי הצבא. גנרל עלי עאמר, מפקד הצבא המצרי בגבול ישראל ובמדבר סיני (מרכז) משוחח עם ה' גנרל יוסף אל-עג'ודי, מפקד החטי' בה הפלסטינית (שמאל) ועם עלי אל' בורימי, מפקד אחד הגדודים בחטיבה.

פלסטיניים באימונים. שניים מאנשי החטיבה הפלסטינית, בשעת תרגול התקפה של פלוגה. מונה החטיבה נמצא בקצה הדרומי של הרצועה, על סף מדבר סיני. ציודה בעיקרו מעודפי הצבא המצרי — מקלעים ורובים אנגליים, תותח-מקלעים שוודיים. עדיין אין לחטיבה זו נשק כבד. לעומת נשקם הבריטי, לובשים שני החיילים מדים אמריקאיים.

המקרה שושטש, שום ידיעה לא הסתננה לציבור. אולם הוא היה סנסציוני למדי: בשעת בחינת-בגרות, מתה השנה אחת התלמידי התיכוניים בארץ, מתה השנה אחת התלמידי דות מרוב התרגשות, כנראה כתוצאה מ' מחלת-לב. החודש פורסם הדו-חיון, בטי' און ציבור המורים, רשימה של מפקחי בחינות, שיכלה להסביר את סיבת ההתרג' שות הקטלנית.

כתב ד"ר ישראל צבי כנר, בגאווה: „גם המפקחים ניגשים לבחינות בחגיגות מסוי' מת... אני מסתפר, מתגלח ומתלבש בבגדי החג — ובעלי קרפ או גומי... כדי שה' תלמידים לא יבחינו בנוכחותי בזמן שאני נאלץ להופיע פתאום לפני אחד מהם ותופסו בשעת קלקלתו!“

בעל הקרחת. דרכי הקלקלה רבים. כך קרה לו פעם שתלמיד סירב להסיר את כובעו, בטענה שיש לו קרחת והוא מ' בייש. „קיבלתי את הטענה. אולם באמצע הבחינה שמתי לב שהתלמיד בעל הקרחת מוריד מפעם לפעם את כובעו, מחזיקו ביד ומחזירו לראשו. בהפוגות אלה הבחנתי ש' אין לו בכלל קרחת. ניגשתי אליו ולקחתי את הכובע — ובפנים שפע של נוסחאות במתימטיקה.“

אולם קשה לרמות איש כמו כנר. אין הוא מרשה לתלמידים לצאת לבית-השימוש בשעת הבחינה „כי גם בזה הם צריכים להראות את בגרותם, ולהתאפק.“ כדי שלא ישאלו אותו שאלות ביחס לחומר, הוא רגיל להכריז על עצמו כעל מורה להתעמ' לות, שאינו יודע כלום.

לא כל המפקחים הם כל כך פקחיים. מתלונן כנר בעצבו: „במקום להשיג שבוע ענייני, הם מעיינים בספר, עתון, שאלון, מציצים לתוך מחברות הבוחנים, מסתכלים דרך החלון החוצה ונותנים לתלמידים את ההודמנות להיעזר בדרכים המקובלות.“

בידוש וריגול. ידויו מאלף זה של המפקח לא מצא חן בעיני כל חבריו. לפחות אחד מהם, ברוך שרון, חגר את מותניו להתקפת-נגד. „אני שואל אם פיקוחנו הוא בחינת שוטרים, המצויים על דרכי בילוש וריגול, ואם תפקידנו להלך אימים על תלמידיו?“

אמנם, אומר שרון, יש מפקחים „הרואים את כל עולמם בהטלת אימה על הנבחנים... ובהכשלתם. שם הפך לזוועה.“ אולם קיימת הוראה מפורשת של מחלקת-החינוך האוסרת על המפקחים לטייל בין הנבחנים, והוראה אחרת המצווה להרשות לנבחן לצאת מחדר הבחינה. מלגלג שרון: „ד"ר כנר יודע כודאי שמחמת התרגשות חל שיבוש מעיים אצל פלוגי, או יש ותלמידה נזקקת מעמים ידועים לצאת לרגע.“ חוץ מזה, מה הטעם להפשיט את מעילי התלמידים, כפי שדורש כנר? „מה יעשה ד"ר כנר לגבי התלמידי דות, שיש להן כלים מכלים שונים להצניע בהם פקחים?“

אולם הריכות הוא עקרוני. שואל שרון: „הרצויים לנו מפקחים-בעל-רגומי, או מפק' חים שיחכם אומרי כבוד לבחינה ולבנתן, היוודעים להשיב „לא“ בטון של נימוס ונועם לפניותיהם של תלמידיו, הבאים ל' בחינות הבגרות לאחר שבועות רבים של עמל ויגיעה רבה, ובחרדת-קודש?“

תעמולה

רויח לנוסע

הכתבן הוא שמו של ירחון המופיע באני גלית וערבית, אחת לחודש. מקום הוצאתו לאור: קהיר. תפוצתו: בכל משרדי הנסיעות ברחבי העולם.

לעומת החוברות הישראליות הקטנות, ה' מספרות על יופיו של ים כינרת ועברו ה' לכללי המספאר של הנגב, כותב הכתבן על בעיות בוערות יותר. כך, למשל, כולל גל' יונו האחרון מאמר ארוך על יהודי מצר', פרי עטו של אליאס כהן, יהודי תושב קהיר, המתאר את התנגדות יהודי מצרים לצינונות — התנגדות מהולה בסחד מפני מעשי טי' רור ציוניים, שתכליתם לעכר את היחסים הטובים השוררים בינם לבין המצרים.

שאר העתון מוקדש לשאלות הספקת ה' נשק הסובייטי, ההסכם הצבאי בין מצרים ל' לטוריה, תדהמתו של שרת על סילוקו מה'

• אולם על הבוחן לרשום בדו"ח הבחינה את היציאה ואת מספר חדות עד לשוב חתלמיד.